

[Christmas Møller.]

Det første Spørgsmaal, der melder sig til Besvarelse, naar man skal tage Stilling til dette Lovforslag eller rettere til, hvad der bør ske, naar den nuværende Oktroj udløber, er efter min Opfattelse, hvilken Anskuelse man har med Hensyn til, hvem der bør have Seddelmonopolet, Seddeludstedelsesretten, hvor Magten paa dette Omraade skal ligge. Jeg maa maaske sige til det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen, at jeg synes nu ikke, han havde læst det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersens Forslag saa nøje — jeg vil ikke sige, som det fortjener, men som en Ordfører burde —, for hvis det ærede Medlem havde læst dette Forslag, vilde han se — og det er der for saa vidt en Del Interesse ved at fremhæve —, at det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen, som jo ellers, for at sige det populært, og det kan man vel have Lov til i disse Sager, kan være vild nok paa Kareten til Tider, er i og for sig enig i den Betragtning, at det er Staten, der paa disse Omraader maa have en betydelig Magt, og naar det ærede Medlem foreslaar, at Kongen skal udnævne Direktionen o. s. v., tror jeg, at der dermed er ment Staten paa ganske samme Maade som i det ærede Medlem Hr. Hauges eller rettere den højtærede Handelsministers Forslag.

Altsaa, det første Spørgsmaal, der melder sig, er dette: hvem skal have Seddelmonopolet, Retten til at udstede Sedler? Skal det være en privat Aktiebank, eller skal det være Staten? Indtil 1931, bortset fra Suspensionen under Krigen, var det den private Aktiebank. Efter Loven af 29. September 1931 kan man i Virkeligheden sige, og ingen har protesteret derimod, at Staten har faaet den afgørende Indflydelse rent juridisk, og vi Konservative mener, at det kan meget godt siges, at den private Aktiebank igennem lang Tid løste sin Opgave fortrinligt. Det kan efter min Opfattelse ogsaa siges, at den private Aktiebank havde et Samfundssind og et Samfundssyn, som der kan være Grund til her at fremhæve. Jeg maa maaske yderligere nævne, at naar Nationalbankdirektør Ussing for sin Politik under Krigen over for en stor privat Bank blev saa overordentlig angrebet, saa maa dertil siges, at det var ikke ud fra manglende Samfundssyn og Samfundssind, han handlede, som han gjorde, og hvis man spørger mig, om jeg tror, at den nuværende ledende Direktør i Nationalbanken havde været lige saa villig til at ofre af Bankens Penge, saa vil jeg sætte et stort Spørgsmaalstegn derved.

Men selv om man kan sige alt dette om den private Aktiebank, saa vil det ikke kunne betvivles, at som Tiderne nu er, maa Staten have en afgørende Indflydelse paa disse Forhold. Selve Hovedlinien i Forslaget er at gøre Banken ikke til en egentlig Statsbank, men til en af Staten i høj Grad afhængig Institution, en selvstændig Institution, en selvstyrende Institution, men saaledes at Staten har meget betydelig Indflydelse paa den, og saaledes at der kan komme, hvad vi anser for betydningsfuldt, en Drøftelse, som ogsaa kan være af reelt Indhold, i givne Situationer mellem den højtærede Handelsminister, den kgl. Bankkommissær, som Statens Repræsentant paa den ene Side og Banken og dens Ledelse paa den anden. Dette mener vi er formaalstjenligt, og det har vi heller ikke tidligere vendt os imod. Jeg kunde maaske sige yderligere, at til syvende og sidst er det afgørende i Forhold som disse ikke Spørgsmaalet om Lov, Oktroj, Vedtægt og Indhold af Paragraffer. Naar det ikke drejer sig om Magsvejr, hvor enhver kan klare Tingene, men der er Tale om afgørende Beslutninger og Vanskeligheder, er det afgørende en eneste Ting, nemlig Spørgsmaalet om Personer, om Ledelsen og dens Dygtighed. Men vi kan altsaa indrømme Ministeren, at der paa det her angivne Grundlag ogsaa efter vor Opfattelse er skabt Mulighed for en Ordning, som giver Staten, hvad dens er, og giver Institutionen, hvad dens er, i Henseende til Selvstændighed og Uafhængighed af skiftende Regeringer, saa vidt som det er muligt. Dermed er naturligvis ikke sagt, at der ikke er Enkeltheder i Lovforslaget, som vi ikke vil stille Ændringsforslag til, Enkeltheder, som vi ikke synes saa særdeles godt om. Jeg er enig i de Bemærkninger, som ogsaa er faldet i Dag, om, at det paa en stærkere Maade maa angives, hvorledes Myndigheden inden for den nye Bank skal være. Vi kan vel ogsaa blive enige om, at vi med Hensyn til Bankens Navn hellere skal forblive ved det gamle, som vi hidtil har haft. Med Hensyn til den Maade, paa hvilken Direktionen er sammensat, da vil jeg sige, som jeg tidligere har sagt, at jeg tror, at det er bedre og mere formaalstjenligt, saaledes som man har det i Øjeblikket med formelt ligestillede Direktører, end den Form, Regeringen har valgt. Jeg synes heller ikke, at Rigsdagen har nogen egentlig Plads i Bankens Repræsentantskab. Man kunde gaa den Vej at lade Banken være en Rigsdagsbank som den svenske, men hvis man ikke gaar den Vej,